

ere nødvendige dertil, ere vi ganske klare over; men vi mene, at det bør være Staten, som ordner dette Spørgsmaal, og at ikke et saa vigtigt og med Hensyn til Erhvervslivet saa dybt indgribende Spørgsmaals Løsning bør overdrages til private. Det er jo heller ikke ukendt, at man har Statsbanker. Man har jo flere af dem i Europa, og jeg henviste under 1ste Behandling til Sverige, som har en Statsbank, der nu, efter at den private Seddeludstedelse er bleven ophævet, har Monopol paa Seddeludstedelse i Sverige.

Nu kan man maaske nok sige, at denne Bank saavel som andre Banker har haft sine vanskelige Perioder; men man maa jo huske paa, at Bankvæsenet har gennemgaaet en Udvikling, og at hele Bankvæsenet paa det Tidspunkt, da disse vanskelige Perioder laa for, befandt sig paa et meget uudviklet Standpunkt, hvad der netop var Grunden til Vanskelighederne. Man var ikke klar over Pengesedlernes fulde Betydning, og man troede, at man kunde forøge Pengemassen ved at udstede Pengesedler og tog mindre Hensyn til, at disse skulde være solidt funderede. Dette tillige med andre Ting gjorde, at Bankvæsenet i hine Tider slet ikke var, hvad det nu er, men var langt mindre udviklet, og som Følge af disse Forhold kan det jo være, og det ville vi ogsaa erkende, at det kunde være rigtigt, den Gang Nationalbanken her blev oprettet, og da Statens Finanser herhjemme vare i en ret daarlig Forfatning, at man da overdrog Seddeludstedelsen, og hvad dermed staar i Forbindelse, til en privat Bank for derved at adskille det fuldstændigt fra Statens Finanser. Men siden den Tid har Bankvæsenet undergaaet en betydelig Udvikling, saaledes at man nu har en stort Fond af Erfaringer paa dette Omraade. Og den hele Udvikling, som har fundet Sted, er jo af den Beskaffenhed, at nu har Bankvæsenet vundet en høj Grad af Fuldkommenhed, saa nu ville de Farer, der tidligere have været til Stede ved at oprette en Statsbank, efter vor Formening ikke mere være til Stede, og vi mene derfor, at nu kan Staten godt tage denne Sag i sin Haand og oprette en Statsbank, som har dette Privilegium.

Jeg skal yderligere sige, at et saadant Privilegium, en saadan Ret til Udstedelse af Pengesedler er en stor økonomisk Fordel for den Bank, som har et saadant Privilegium. Men denne økonomiske Fordel bør efter vor Formening

ikke komme en enkelt Bank, men hele Samfundet til gode derigennem, at det er en Statsbank, der har dette Privilegium.

Vi have ikke ment i Enkelthederne at burde foreslaa, hvorledes denne Statsbank burde indrettes, men vi have kun villet opfordre Regeringen til at udarbejde og fremlægge Forslag derom. Kun i en Henseende have vi ment at burde give en Antydning, idet vi mene, det er nødvendigt, at Statens Finanser altid skulde holdes skarpt adskilte fra Bankens Finanser, hvilket vi tro, at Erfaringerne vise. I øvrigt have vi tænkt os, at Udarbejdelsen af et saadant Forslag nødvendigvis maa paa hvile Regeringen, nu da Nationalbankens Oktroj udløber, og at Regeringen saa bør forelægge et Forslag om Oprettelsen af en saadan Bank. Dette er som anført vort principale Standpunkt, og i Henhold hertil tillade vi os at foreslaa Overgang til den følgende Sag paa Dagsordenen ved følgende Forslag til motiveret Dagsorden:

„Idet Folketinget opfordrer Regeringen til i betimelig Tid at fremsætte Lovforslag om Oprettelse af en Statsbank med Eneret til Udstedelse af Pengesedler, gaar Tinget over til Dagsordenen.“

Jeg har allerede begrundet dette Forslag og skal ikke komme ind paa en yderligere Begrundelse deraf.

Formanden: Der er altsaa stillet følgende Forslag til Dagsorden:

„Idet Folketinget opfordrer Regeringen til i betimelig Tid at fremsætte Lovforslag om Oprettelse af en Statsbank med Eneret til Udstedelse af Pengesedler, gaar Tinget over til Dagsordenen.“

Det er nu om denne Dagsorden, Forhandlingen kommer til at dreje sig.

Ordføreren (N. P. Jensen): Jeg tillader mig at anbefale Tinget at stemme imod den af det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (P. Knudsen) foreslaaede Dagsorden, og jeg skal tillade mig ganske kort at begrunde, hvorfor jeg maa anbefale ærede Medlemmer at stemme derimod. I det Øjeblik vi staa overfor Spørgsmaalet om Statsbank eller Privatbank som Seddeludstedelsesbank her i Danmark, da melder sig det Spørgsmaal: Hvad er Betingelsen for, at vi med Held og Fordel kunne overlade til den ene eller til den anden Institution at udstede disse Sedler? Det maa antages, at den Tankegang, der ligger til Grund for det ærede Medlems